

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Program razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007 – 2013

Ukrep Kmetijsko okoljska plačila (Ukrep KOP)

Podukrep 214-III/3

OHRANJANJE TRAVIŠČNIH HABITATOV METULJEV - (PODUKREP MET)

STRAŠNIČIN IN TEMNI MRAVLJIŠČAR – TRAVNIŠKA IGRALCA

Zavod Republike Slovenije
za varstvo narave

»Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje«
Projekt delno financira EU

Strašničin in temni mravljiščar

Če na travniku opazimo zdravilno strašnico (*Sanguisorba officinalis*) in mravlje rdečke (*Myrmica*) je to dober obet, da na travniku prebivata tudi strašničin (*Maculinea teleuis*) in temni mravljiščar (*Maculinea nausithous*). Prisotnost strašnice in mravelj sta nujni za življenje teh metuljev. V cvetne glavice strašnice samice odlagajo jajčeca iz katerih se izleže gosenica. Ko ta pade na tla, s posebnimi izločki privablja mravlje, da jo odnesejo v mravljišče. Tu gosenica izkorišča njihovo gostoljubnost in se prehranjuje z njihovim zarodom. Po desetih mesecih se zabubi in preobrazi v odraslega metulja. Šele takrat mravlje spoznajo zaroto, zato mora mlad metulj čim prej poleteti iz mravljišča.

Zakaj časovno prilagojena košnja?

Odlaganje jajčec na cvetove zdravilne strašnice poteka od začetka julija do konca avgusta. V tem času je ključno, da imajo samice metuljev na razpolago dovolj cvetočih strašnic. Košnja v obdobju odlaganja jajčec torej ni primerna, saj pomeni izgubo celoletne generacije metuljev na travniku.

Zdravilna strašnica

Ogroženost

Strašničin in temni mravljiščar sta že zelo redka zato so travniki, kjer še živijo vključeni v omrežje Natura 2000.

Kaj jih ogroža?

Po eni strani mravljiščarje ogroža zaraščanje zaradi opuščanja kmetijske rabe, po drugi strani pa resno grožnjo predstavlja intenzivno gospodarjenje s travniki (izsuševanje, prezgodnja košnja, neustrezno gnojenje).

Strašnični mravljiščar na zdravilni strašnici

Kaj lahko storimo?

Strašničin in temni mravljiščar sta v Sloveniji močno ogrožena, zato je njuno varstvo nujno potrebno.

- Vključimo se v podukrep MET, ki z izvajanjem časovno prilagojene košnje ohranja metulje.
- Vzdržujemo obstoječ ali po možnosti povečujemo delež pozno košenih travnikov.
- Preprečujemo zaraščanje tako, da travnike kosimo vsaj enkrat letno.
- Travnikov ne izsušujemo in apnimo ter ne gnojimo z mineralnimi gnojili.
- Že zaraščene travnike, ki bi bili primerni za metulje, počistimo in ponovno uredimo.

Travnik z zdravilno strašnico

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano podpira prizadevanja za ohranitev metuljev v Sloveniji. Podukrep MET 214-III/3 Ohranjanje travniških habitatov metuljev je namenjen vzpodbujanju izvajanja prilagojene kmetijske prakse, ki poleg pridelave krme skrbi tudi za ohranjanje ogroženih vrst metuljev.

KAJ MORAMO UPOŠTEVATI, ČE SE ŽELIMO VKLJUČITI V PODUKREP MET?

Povzeto po Uredbi o plačilih za ukrepe osi 2 iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007 – 2013 v letih 2009 -2013

- Kmetijsko gospodarstvo (KMG) oziroma posamezne površine KMG-ja se morajo nahajati na ekološko pomembnih območjih iz uradne evidence ekološko pomembnih območij;
- med 1. julijem in 20. avgustom, v času razvoja metuljev na travniških hranilnih rastlinah, košnja in paša nista dovoljeni;
- paša ali košnja in spravilo se lahko izvajata pred 1. julijem in po 20. avgustu;
- obstoječe robne pasove dreves in živih mej je potrebno obrezovati in redčiti vsako drugo leto;
- osnovna obtežba z živino na KMG-ju mora biti 0,2-1,9 GVŽ-ja/ha kmetijskih zemljišč v uporabi;
- uporaba mineralnih gnojil in fitofarmaceutskih sredstev ni dovoljena.

POGODBENA OBVEZNOST

Podpisnik pogodbe se obvezuje prilagojeno kmetijsko prakso z upoštevanjem zgoraj navedenih pogojev izvajati 5 let.

FINANČNO NADOMESTILO (SUBVENCIJA)

V letu 2009 je za izvajanje podukrepa MET predvideno 66,83 EUR/ha.

DODATNE INFORMACIJE

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Dunajska 58, 1000 Ljubljana
tel:01/478 90 00; gp.mkgp@gov.si

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Celovška 135, 1000 Ljubljana
tel: 01/513 66 00; kgzs@kgzs.si ter Območni Zavodi Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Dunajska 22, 1000 Ljubljana
tel: 01/230 95 00; zrsvn.oe@zrsvn.si ter Območne enote Zavoda RS za varstvo narave

Z odločitvijo za vključitev v podukrep MET in z izvajanjem prilagojene kmetijske prakse boste tudi sami pomembno pripomogli k ohranitvi ogroženih vrst metuljev.

